

1989-02-01

Pressrelease

Sveriges Lärarförbund sätter stopp för utbildade lärare

Prognoserna pekar på att en dramatisk brist på utbildade lärare kommer att bli ett dominerande problem i 90-talets skola, skriver **Lärartidningen**, organ för Sveriges Lärarförbund.

Tidningen varnar för den metod som användes för att lösa 60-talets lärarbrist: massanställning av utbildade lärare.

Nödlösningarna på 60-talet var förödande för skolans kvalitet och för läraryrkets status. När allmänheten ser att mängder av personer utan lärarutbildning får jobb som lärare, är det naturligt om dess respekt för yrket urholkas.

När ett yrkes professionella status sjunker, blir konsekvensen förr eller senare sämre löner och sämre arbetsvillkor. Det är denna konsekvens lärare i dag bittert upplever.

Inför den lärarbrist som nu väntas har Sveriges Lärarförbund ställt följande fråga, skriver **Lärartidningen**:

Ska förbundet återigen acceptera att personer utan lärarutbildning anställs och går in och gör jobbet när man inte får tag på utbildade lärare? Eller ska lärarna säga: Stopp! Det här yrket kräver en lång och gedigen yrkesutbildning. Vi accepterar inte att personer utan utbildning går in som lärare.

Sveriges Lärarförbunds styrelse har de senaste månaderna ingående diskuterat den här frågan och konsekvenserna av om man svarar ja eller så på den. Svaret är entydigt och enhälligt: **som professionell organisation och som fackförening kan förbundet inte längre godta att personer utan lärarutbildning utses till lärare!**

Vilka blir konsekvenserna av denna skärpning av förbundets hållning?

Huvudstrategin måste vara att arbetsgivaren pressas att snart sagt till varje pris fylla det framtida behovet med utbildade lärare. Bättre löner och arbetsvillkor måste göra yrket attraktivt och konkurrenskraftigt. Detta är en förutsättning för att utbildningsplatserna i lärarutbildningen ska fyllas, för att dagens lärare ska behållas i tjänst och för att lärare som under 80-talet övergått till andra yrken ska kunna återrekryteras.

Men vad gör man på de ställen där det likafullt inte går att få tag på tillräckligt många utbildade lärare? Ska de få som finns ta större klasser? Ska skolverksamheten ställas in? Det är inga goda lösningar.

Nej, i sådana fall måste nog ändå, som en yttersta åtgärd, personer utan lärarutbildning knytas till skolans arbetsenheter för begränsad tid. Det är dock helt orimligt att de ikläds fullt läraransvar. De behöver handledning av en erfaren lärare som bör ha huvudansvaret för undervisningens uppläggning och genomförande och som kompenseras med nedsatt undervisningsskyldighet och rejält arvode.

Risken för att arbetsgivaren inte kommer att kunna lösa lärarbristens problem gör det nödvändigt för lärarfacket att här ta ett initiativ, skriver **Lärartidningen**:

Det är en uppgift för lärarfacket att här gå in och slå vakt såväl om skolans kvalitet som om läraryrkets professionalism och villkor. Det är lärarna själva som ska välja väg, nu när själva yrket står vid skiljevägen.